

दि. १६ फेब्रुवारी २०१९ वेळ : सकाळी ८:०० ते १०:००

मा.श्री.फुलचंदराव कराड (उपाध्यक्ष, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.श्री.डॉ.दे.घ.मुंडे (उपाध्यक्ष, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.श्री.दत्ताप्पा इटके (सचिव, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.श्री.सुरेश आग्रवाल (कोषाध्यक्ष, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.श्री.डॉ.सुरेश चौधरी (सहसचिव, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.श्री.विजय वाकेकर (सहसचिव, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा. प्रा. गजानन सानप (एस.बी.कॉलेज, औरंगाबाद)

मा.डॉ.संजय साळुंके (अधिष्ठाता, कला व सामाजिकशास्त्र विभाग, डॉ.बा.आं.म.वि. औरंगाबाद)

सकाळी १०:०० ते ११:३०

मा.श्री.जुगलकिशोर लोहिया (अध्यक्ष, जवाहर शिक्षण संस्था)
मा.खा.डॉ.प्रितमताई मुंडे-खाडे (बीड लोकसभा, सदस्या)

वीजभाषक : मा.श्री.भिकूराम इदाते (दादा)
(राष्ट्रीय अध्यक्ष, भटक्या-विमुक्त जमाती आयोग)

मा.प्रोफेसर अशोक तेजनकर (प्र.कुलगुरु, डॉ.बा.आं.म.वि.और.)

मा.श्री.राजाराम जाधव (सहसचिव (सेनि) महाराष्ट्र राज्य)

शोधनिबंधाचे सादरीकरण : ११:३० ते ०१:३०

प्राफेसर दिलीप खैरनार
उपप्राचार्य, देवगिरी कॉलेज,
औरंगाबाद

डॉ.अशोक पवार
अर्थशास्त्र विभाग, डॉ.बा.आं.म.
विद्यापीठ औरंगाबाद

दुपारचे भोजन : १.३० ते २.३०

शोधनिबंधाचे सादरीकरण : ०२:३० ते ०४:३०

डॉ.व्यंकटेश लांब
अध्यक्ष, इतिहास अभ्यास मंडळ,
डॉ.बा.आं.म.वि. औरंगाबाद

प्राचार्य, डॉ.विठ्ठल गुले
राजर्षी शाहु महाविद्यालय, परभणी

वेळ: दुपारी ४:३० ते ५:३० वा.

प्राचार्य डॉ.आर.के.इप्पर

(वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै.)

डॉ.नारायण भोसले

(इतिहास विभाग, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई)

प्रा.डॉ.व्ही.जे.चव्हाण (उपप्राचार्य, वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै.)

प्रा.डॉ.जे.व्ही.जगतकर (उपप्राचार्य, वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै.)

प्रा.डॉ.पी.एल.कराड (संचालक, शारीरिक शिक्षण विभाग,
सदस्य- विद्यापरिषद डॉ.बा.आं.म.वि.औरंगाबाद)

प्रा.डी.के.आंधळे (प्राध्यापक प्रतिनिधी व प्रमुख, राज्यशास्त्र विभाग)

प्रा.डॉ.बी.व्ही.केंद्रे (समन्वयक, नॅक, वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै.)

प्रा.डॉ.व्ही.एल.फड (प्रमुख, भूगोल विभाग)

प्रा.डॉ.जे.बी.कांगणे (प्रमुख, लोकप्रशासन विभाग)

प्रा.आर.जे.चाटे (मराठी विभाग)

प्रोफेसर राजीव गुप्ता (जयपूर)

डॉ.गुलाब पठाण (पुणे)

प्राचार्य डॉ.दादासाहेब मोटे (केज)

डॉ.सुनिल जाधव (पाटोदा)

प्राचार्य डॉ.बी.बी.डोंगरे (भोकरदन)

डॉ.एस.व्ही.गुंजाळ (औरंगाबाद)

डॉ.अप्पाराव वागडोह (औरंगाबाद)

डॉ.रामदास वैद्य (जालना)

डॉ.तात्याराव सोंडगे (बीड)

डॉ.नवनाथ शिंदे (जालना)

प्रा.एन.बी.कूकलारे (औरंगाबाद)

डॉ.राहुल हजार (बदनापुर)

डॉ.दिलीप मरके (अंबाजोगाई)

डॉ.साहेबराव हिवाळे (गंगापूर)

डॉ.बाळासाहेब मुंडे (अंबाजोगाई)

प्रा.ईश्वर राठोड (कळंब)

प्रा.डी.टी.शिंदे (परळी)

डॉ.पी.व्ही.गुड्डे (परळी)

प्रा.डॉ.गोविंद देशमुख (हैद्राबाद)

डॉ.अनिल शिंगारे (गंगारखेड)

प्राचार्य डॉ.किशन पवार (वडवणी)

डॉ. मुकुंद देवर्षी (अंबाजोगाई)

प्राचार्य डॉ.अरुण दळवे (पाटनांदूर)

डॉ.बी.जी.कुलकर्णी (वडवणी)

डॉ.विनोद जगतकर (परळी)

प्रा.अमोल गंगणे (पाटनांदूर)

डॉ.राजकुमार चाटे (अंबाजोगाई)

प्रा.आनंत मरकाळे (अंबाजोगाई)

डॉ.आर.व्ही.गंगणे (केज)

डॉ.गणपत गड्डी (सिरसाळा)

डॉ.सुनिल गायकवाड (सोलापूर)

प्रा.रमेश सोनटके (अंबाजोगाई)

प्रा.एन.बी.शिंदे (बीड)

प्रा.नारायण चाटे (धर्मापुरी)

डॉ.उत्तम राठोड (सेलु)

डॉ.पी.के.फड (परळी)

“महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर
मागासवर्गीय: सध्यास्थिती, विकास व आव्हाने”

आंतरविद्याशाखीय

राष्ट्रीय चर्चासत्र

दि. १६ फेब्रुवारी २०१९

नोंदणी पत्र

नाव

महाविद्यालयाचे नाव

दुरध्वनी

नोंदणी शुल्क

शोध निबंधाचे शिर्षक

धनादेश क्रमांक

मूल्य

दिनांक

बँकेचे नाव

निबंधाचे वाचन : होय/नाही

स्वाक्षरी

चर्चासत्राविषयी :

ब्रिटिश राजवटीच्या काळात भारतातील विविध प्रांतात दोनशे भटक्या जमातींना समुदायांना गुन्हेंगार म्हणून घोषित केले. इ.स. १८७१ मध्ये कायदा व सुव्यवस्था स्थापन करण्याच्या उद्देशाने गुन्हेंगार जमाती कायदा अस्तित्वात आला. त्यानुसार यांना गुन्हेंगार म्हणून घोषित करण्यात आले. या काळात या जाती-जमातीची स्थिती विदारक बनली. या लोकांना शाळा, रेल्वे, तुरुंग, रस्ते, सरकारी इमारती बांधण्यासाठी मजूर म्हणून कामाला लावल्या जात असे. स्वातंत्र्यानंतर भारत सरकारनी या जमातींना मुक्त 'विमुक्त' केले, परंतु आजही या जमातीकडे पाहण्याचा दृष्टिकोन वेगळा आहे. भारत सरकारने विमुक्त जाती-जमातीकरिता कालेलकर आयोग, लोकर कमिटी, बी.पी. मंडल आयोग, रेणके आयोग, इदाते आयोग नेमले त्यानुसार शिफारशी सांगितल्या, परंतु त्याची अंमलबजावणी झाली असती तर भटक्या-विमुक्तांचे दिवस पालटले असते.

महाराष्ट्रात या जाती-जमातीची लोकसंख्या मोठ्या प्रमाणात आहे. शाहू-फुले-आंबेडकरी विचाराची प्रतिमा लक्षात घेता या ठिकाणच्या विमुक्त-भटक्या जमातींना मूलभूत गरजापासून आजही वंचित, उपेक्षित राहावे लागत आहे. या जमातीची शासन दरबारी माहिती देखील उपलब्ध नाही. म्हणूनच माजी मुख्यमंत्री वसंतराव नाईक व लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांनी महत्त्वाची पावले उचलून या समाजाला न्याय देण्याचा प्रयत्न केला. लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांनी ओबीसीची जनगणना झाली पाहिजे असा आग्रह धरला होता. प्राप्त परिस्थिती मध्ये भटक्या-विमुक्त जाती-जातीच्या प्रश्नावर विचारमंथन व्हावे व चर्चा घडून आणणे हे या चर्चासत्राचे उद्दिष्ट आहे. **“महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीय: सध्यास्थिती, विकास व आव्हाने”** हा मुख्य विषय असून खालील उपविषय आहेत.

उपविषय :

- १) महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीयांच्या विकासात वसंतराव नाईक यांचे योगदान.
- २) हरितक्रांतीचे प्रणेते वसंतराव नाईक : जीवन आणि कार्य.
- ३) महाराष्ट्राच्या विकासात वसंतराव नाईक यांचे योगदान.
- ४) महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीयांच्या विकासात लोकनेते गोपीनाथराव मुंडे यांचे योगदान.
- ५) महाराष्ट्रातील भटक्या-विमुक्त जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीयांची सध्यास्थिती.
- ६) महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीय स्त्रीयांची स्थिती.

परळी वैजनाथचा प्राचीन इतिहास :

भारतातील बारा ज्योतिर्लिंगापैकी पाचवे ज्योतिर्लिंग म्हणून परळी वैजनाथची ओळख आहे. परळीचे प्राचीन नाव पर्यली होते. राष्ट्रकूट व वादव काळात परळी हे एक व्यापारी केंद्र होते, त्याविषयी माहिती परळीतील शिलालेखातून मिळते. परळी येथील वैजनाथ मंदिर हेमाडपंथिय शैलीचे आहे. त्याचे संपूर्ण बांधकाम दगड व चुण्याने केल्याचे आढळते. या मंदिराचा जिर्णोद्धार इंदोरी राणी अहिल्याबाई होळकर यांनी इ.स. १७८४ मध्ये केल्यामुळे या मंदिराचे आयुष्य वाढलेले आहे.

महाविद्यालयाविषयी :

जवाहर शिक्षण संस्था ही शैक्षणिक विकासात मोलाची भूमिका बजावणारी मराठवाड्यात एक नामांकित संस्था म्हणून ओळखली जाते. परळीतील प्रतिष्ठित शिक्षण प्रेमींनी शिक्षणाचा ध्यास घेऊन मोठ्या कष्टाने दि.१० मे १९६८ साली लावलेल्या रोपट्याचे आज वटवृक्षामध्ये रूपांतर झाले आहे. ही संस्था **‘सुवर्ण महोत्सवी वर्ष’** साजरा करित आहे. महाविद्यालयाच्या प्रत्येक घटकाने विद्यार्थ्यांमध्ये शैक्षणिक मुल्ये रुजवून त्यांचा चौफेर विकास साधण्याचे वृत्त धारण केले. अलीकडील काळात या संस्थेचे अध्यक्ष पदाची धुरा लोकनेते गोपीनाथरावजी मुंडे साहेब यांनी सांभाळून संस्थेचा सर्वांगीन विकास साधण्याचा प्रयत्न केला. गेल्या पन्नास वर्षांच्या प्रदिर्घ वाटचालीत ही संस्था शैक्षणिक क्षेत्रामध्ये उल्लेखनीय ज्ञानदानाचे कार्य करित आहे.

शोध निबंध प्रकाशन :

आपले शोधनिबंध ३१ जानेवारी २०१९ पर्यंत संयोजकाच्या ईमेलवर पाठवावेत. शोधनिबंधाची मर्यादा २५०० शब्दांपर्यंत मराठीसाठी MS word Kruti dev 10, DVB-TT Surekh 14 size व इंग्रजीसाठी Times New Roman Size 12 या फॉन्टमध्ये पाठवावेत. शोधनिबंध युजीसी मान्यता प्राप्त “विद्यावार्ता” या संशोधन पत्रिकेमध्ये प्रकाशित करण्यात येतील. ISSN: 2319-9318 (Impact-5.131) संशोधन पत्रिका चर्चासत्राच्या दिवशी दिल्या जातील. **E-Mail:**

rathodrd70@gmail.com / drbkshep@gmail.com

नोंदणी शुल्क : प्राध्यापकांसाठी ७००/- रुपये. संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी ५००/- रुपये. शुल्क भरल्याशिवाय शोधनिबंध प्रकाशित केले जाणार नाही. Principal/ Co-ordinator, Vaidyanath College, Parli Vajinath Dist: Beed. A/C No.60321098324, IFSC Code: MAHB0000044, Branch: Bank of Maharashtra, Parli Vajinath

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
अंतर्गत वसंतराव नाईक अध्यासन केंद्र औरंगाबाद व
जवाहर शिक्षण संस्थेचे
वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै.जि.बीड
समाजशास्त्र व इतिहास विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने

“महाराष्ट्रातील विमुक्त-भटक्या जाती-जमाती व इतर मागासवर्गीय: सध्यास्थिती, विकास व आव्हाने”

आंतरविद्याशाखीय

राष्ट्रीय चर्चासत्र

दि.१६ फेब्रुवारी २०१९

संयोजक

डॉ.आर.डी.राठोड
समाजशास्त्र विभाग प्रमुख
मो.९९२२२२४५११

डॉ.बी.के.शेप
इतिहास विभाग प्रमुख
मो.९९२२२२४१५५

डॉ.कालिदास भांगे
संचालक, वसंतराव नाईक
अध्यासन केंद्र डॉ.बा.आ.म.
विद्यापीठ औरंगाबाद
मो.८३२९३९४८३८

विनीत

प्राचार्य डॉ.आर.के.इप्पर

वैद्यनाथ कॉलेज, परळी वै. फोन नं.०२४४६-२२२१७८
Reaccredited by NAAC with 'B' Grade (CGPA.2.54)
vaidyanath_college@rediffmail.com

Website : www.vaidyanathcollege.org.in